

LIST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA IX. BROJ 11.
Šibenik, 13. ožujka 1938.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Misterij zla

Jednog dana se grčki filozof Epik-
tet našao u neprilici. Njegovi učeni-
ci ga zapitaše: Reci nam, učitelju,
što je Bog? — A učitelj mora odgo-
voriti na svako pitanje svojih učenika!
I Epiktet je odgovorio: Kad bih vam
ja znao reći, što je Bog — ili Bog više
ne bi bio Bog ili bih ja postao Bog.

Ne znamo, kako su onda učenici
shvatili učiteljev odgovor, ali mi ga
dobro razumijemo. Epiktet je htio re-
ći: Boga ne može shvatiti nijedan
razum osim samoga razuma Božjeg.

Bog je neizmjeran, a mi smo iz-
mjereni na milimetre i miligrame. Za-
to je za nas Bog najveći misterij —
misterij uvijek proučavan, a nikada
potpuno shvatljiv.

Pa kao što je Bog misterij, neiz-
mjeran i neshvatljiv, tako je misterij i
zlo, grijeh.

Što je zlo? Što je grijeh? — Na
ta pitanja može jedini Bog savršeno
i potpuno odgovoriti! Mi se tek mo-
žemo vrtjeti oko tih pitanja i nešto o
njima natucati kao što prvoškolac na-
tucava o predmetima koje je tek počeo
učiti.

Grieh je uvreda Boga; a kako je
Bog neizmjeran, tako je i počinjena
Mu uvreda neizmjerana. A sve što je
neizmjerano, za nas je nerazumljivo.

Objava nam svjedoči da smo bili
od Boga stvoreni i postavljeni na zem-
lju, da živimo na njoj mirni, zado-
voljni i sretni. Da živimo, i da nikad
ne umremo!

A otkuda to, da je danas sva zem-
lja široko prostrano groblje? Ot-
kuda toliki lelek, ridanje i škrgut zubil!
Apostol naroda odgovara: »Smrt
je plaća za grijeh!« — A tako je pla-
ća za grijeh: i lelek, i ridanje, i škrgut
zubil!

Dokora će nam Crkva dozvati u
pamet najbolniji i najkrvaviji prizor:
Golgotu, a na njoj Raspeti visi na
križu.

Ko je taj Raspeti? — To je onaj
koji je gluhima dao da čuju i nijemi-
ma da govore; onaj koji je samo do-
bro učinio. To je jedinorođeni Sin
Božji!

Pa zašto je Nebeski Otac dopu-
stio, da Mu razapnu na križ tako sa-
vršeno dobrog i nevinog Sina? — O-
pet nam apostol razlaže: »Njega Bog
izložio kao žrtvenu žrtvu...« —
izložio Raspeti na križu. Izložio Ga radi ljud-
skog grijeha, a do dna potresti i
na.

Za našu duhovnu obnovu

Naš korizmeni plan!

Naše selo drži do Korizme.
Daleko smo od onoga posta iz
starijih vremena. Nije ni danas sve iš-
čezlo, ali nije kao što je prije bilo. A
tomu je više uzroka.

Zasada o postu ne govorimo.
Gradski svijet se ne će mnogo o-
bazirati na zabranu priređivanja veseli-
ca u korizmene dane. To mi znamo
iz prakse prošlih godina. Selo naše,
i ono koje je jačim korakom odmaklo
naprijed, drži još uvijek do te zabra-
ne, i niko se ne usuđuje prirediti za-
bavu u ove dane, koji nas sjećaju mu-
ke Gospodina Isusa Krista.

Dobro je da se toga drži, ali to
nije sve.
Vanjsko lice i sela i grada mora
davati izgled da su to obitavališta
krštenih ljudi, kojima je sveto sjećanje
na teške časove Golgotskog Do-
brotvora. No to nije dosta.

Udržavanje od bučnih zabava i
priredaba ne smije biti nešto što se
teškom mukom nekome nametne, ne-
go treba da je to zahtjev nutrine čov-
jeka, koji hoće da misli, koji hoće da
bude sabran, koji na korizmene dane
gleda očima čovjeka i kršćanina.

Mir i tišina su plodovi kršćanskog
gledanja na značaj korizmenog
vremena.

Mi se ne zaustavljamo kod vanjs-
koga lica.

Sadržaj korizme nije u vanjštini,
nego u nutrini, u dubini. Ne ćemo se
dugo zadržavati da branimo značaj
korizme pred onima koji to ne mogu
ili bolje neće da shvate, nego je na-
ma do toga, da istaknemo veliki smi-
sao naših korizmenih dana onima koji
u korizmu stupaju kao sinovi Crkve,
koji hoće da slušaju.

Koji je sadržaj — pa, prema to-
mu, koji plod korizme ima biti? —
Duhovna obnova!

To korizmu čini korizmom.
Da iz nje izađemo duhovno ob-
novljeni i preporođeni, na novi ži-
vot, život milosti, život prave djece
Božje, baštinika Neba.

Ko je bez grijeha?
Svi smo mi više ili manje sputani
okovima mana i pogrešaka. Korizma
je da se čovjek trgne, i okovi popada-
ju, te postanemo slobodni sinovi svje-
losti, a ne robovi tame.
Obnoviti se, preporoditi se!

Stvoreni smo za sreću, za blažen-
stvo, za raj. — Zašto nam onda Krist,
vječna Istina, govori o mjestu, »gdje
crv ne umire i oganj se ne gasi!« —
Jer je čovjek, čineći zlo, proigrao svo-
ju sreću i tako svojevóljno stvorio vra-
ta, kroz koja se ulazi u mjesto vječno-
ga prokletstva.

Misterij grijeha! Ko bi ga mogao
shvatiti i razjasniti! — A ipak, koga
od ljudi ne možemo okriviti zbog
grieha! — Jedan jedini je bio od
njega čist, ali ni taj nije bio samo čov-
jek, već Bogočovjek!

A ko nas preporada i obnavlja?
Milost sakramenta ispovijedi!
Zato — ispovijedi!
Evo zadatka, evo rada svima na-
ma.

Takvo je danas vrijeme, da se od
čovjeka traži mnogo. Rušilačke ide-
je i sistemi traže od svoga pristaše
sve, i dušu i tijelo. I katolicizam mo-
ra tražiti od čovjeka mnogo — sve. I
to posebice od onih koji hoće da bu-
du u prvim redovima. A u prvim re-
dovima moramo biti svi mi koji zna-
mo kako je život težak i mučan i o-
stavlja za sobom velike brojeve žrtva-
va.

Zato svi na posao za spas duša
— za spas čovjeka — pojedinca. Svi
na rad — oko obnove duše, jer kada
obnovimo dušu, obnovićemo i spasiti
čovjeka, a time i društvo u komu se
kreće.

Nagovarati, opominjati i napomi-
njati znanцу, prijatelju, ukučaninu da
ne smiju svršiti korizmeni dani, a da
se ne okupa duša u milosti sakramen-
ta ispovijedi. To će biti na pameti
svima onima koji hoće da ih smatramo
dostojnima kršćanskog imena.

A glavna korizmena misao i vanjs-
ka akcija će to posebice biti orga-
niziranim katolicima i u gradu i u selu.
Svi naši članovi katoličkih organizacija
će osim onih zajedničkih pothvata sa
strane same organizacije u tom pogle-
du nastojati učiniti sve što im bude u
mogućnosti. Svaki za sebe će opet stvo-
riti posebni program i nacrt; odredi-
će sebi određeni broj lica koja oni
moraju dovesti k ispovijedaonici kroz
ovo vrijeme uskrsne ispovijedi. Tu
moraju svi položiti ispit svoje sposob-
nosti utjecaja na druge, a i ljubavi ko-
ja izvire iz onoga pravoga kršćanskog
gledanja na život i ljude u njemu.

I u modernom vremenu uvijek
ostaje prvotna dužnost: rad oko spa-
sa vlastite duše, ali više nego ikada
treba isticati i rad oko spasa drugih,
a to će doći do izražaja u našoj uskr-
snoj borbi za spas kršćanskih duša.

Junior

Molimo čitaocе, da glavu „Katolika“
sa slikom Kristovom ne bacaju po ulici ili
upotrebljavaju u nedolične svrhe, već neka
je zapale, ako sve brojeve „Katolika“ ne ču-
vaju kao cjelovite godišnjake.

Strasni i veliki misterij grijeha! A
svijet je, ipak, ispunjen s njime kao
šipak zrnjem ili spužva na morskome
dnu morem. Ispunjen i prepunjen,
okružen i prožet!

Nije li to dokaz, da je čitav svi-
jet velika ludnica, u kojoj su i oni bez
ludačke košulje, bezumni i ljudi! Ni-
je li to dokaz, kako je čovječji razum
— nekoč svijetla sunčana zraka —
potamnio i sagnjio!

Sveći su jedini razumni stvorovi;
razumni u pravom smislu. — I sveta
Marlja Magdalena Pacijlska je bila ra-

Katoličke pobjede

ADMIRAL JAMAMOTO

Prije 2 godine je p. Lamping u
Münchenu izdao knjigu »Menschen,
die zur Kirche kamen«. U njoj je sa-
kupio 40 autobiografija poznatih obra-
ćenika. 21 narodnost je bila zastupa-
na. U knjizi je autobiografija i japan-
skog kontradmirala Jamamota, koji je
primio sv. krštenje u kapelici Marista
u Tokiu. On o sebi piše:

»Svaka je milost od Boga. Tako
smo se učili u školi, a to je i naše nu-
tarnje uvjerenje. Ako svako obraće-
nje svjedoči jasno djelovanje dobrote
Božje, tada moram priznati s obzirom
na svoj prošli život, da je to osobito
bilo kod mene.«

Kao 13 godišnji dječak mislio je
o sebi: »Moj otac ima mnogo nova-
ca i sigurno će me poslati na visoke
škole u Tokio. Kasnije ću postati mi-
nistar i general.« Više puta ga je o-
tac korio i opominjao, sve je bilo uzalud.
Zato ga nije poslao u Tokio. Baš
tada su došli u taj grad Maristička škol-
ska braća, koji su osnovali danas već
znamenitu srednju školu Gyosei —
Jutarnju zvijezdu.

O svojim profesorima piše: »Ka-
ko su ljubili više nas nego sebe; sami
su se držali strogih pravila; imali su
zavjete i strogo ih održavali. Sve to
može rastumačiti samo njihova vjera.
Kad sam se o svemu tome lično uvje-
rio, nisam mogao drukčije, nego sam
odlučio preći na katoličku vjeru. Že-
lio sam vjerno služiti domovini i Bo-
gu.«

No otac mu se protivio tomu. I-
pak je na koncu popustio. Tada se
dao poučiti u vjeri i na sam Božić je
primio od svoga profesora sv. krst.

»Od te ponoći, piše, prošlo je
već 40 godina. Mnogo proljetnih olu-
ja i jesenskih bura je prošlo. U mor-
naricu sam stupio još vrlo mlad, su-
djelovao sam u 3 bitke i kod toga sam
više puta skoro čudesno spašen.«

SVEĆENICI NAGRAĐENI OD FRANCUSKE AKADEMIJE

Francuska akademija dijeli nagra-
de ne samo za znanost i umjetnost,
nego i za socijalni i karitativni rad.
Tim odlikovanjem su prošle godine
bila nagrađena i dva katolička sveće-
nika.

Jedan je redemptorist p. Bégin,
koji već 35 godina djeluje u Varšavi
kao dušobrižnik jedne bolnice, koju

zumna. Zato je i rekla na smrtnoj po-
stelji:

»Opraštam se od svijeta, i ono
što nisam za života nikada mogla ra-
zumjeti, to ni sada ne razumijem: Ka-
ko je moguće, da samo jedan čovjek
smrtno griješil!«

A razumijemo li mi Mariju Mag-
dalenu Pacijlsku! Ako je razumijemo,
onda donekle i shvaćamo misterij gri-
jeha; a ako nekako shvaćamo miste-
rij grijeha, približujemo se najvećoj
mudrosti i najdubljoj filozofiji.

vode Židovi. No osim toga je on ustanovio u tom gradu pučku kuhinju, dječja obdaništa i druge karitativne ustanove te je apostol predgrađa poljske prijestolnice. Francuski poslanik u Varšavi javlja, da njegovo ime znači: ljubav, vjeru i ufanje.

Drugi je abbé Jourdan, župnik na malom otoku Chausey u blizini normandijske obale. Stanovnici su toga otoka mornari i ribari. U jeseni i zimi radi velikih bura i oluja po toliko dana su otrgnuti od kopna. I župnik za njih sve žrtvuje. On im je dušobrižnik, liječnik, učitelj i savjetnik u svim nevoljama.

Sigurno ima i kod nas ovakvih svećenika, koji sve žrtvuju za svoj narod.

ČUDESN OZDRAVLJENJE U LURDU

Liječnička komisija u Lurdu izdaje svoj službeni list »Journal de la Grotte«. Taj list na temelju dokumenata javlja, kako je septembra mjeseca 1915. god. u Lurdu iznenada ozdravila gospođa Marija Scito. Od toga vremena su prošle već dvije godine, i ona je zdrava. Liječnički ju je ured ponovno pregledao i dao izjavu o njezinom ozdravljenju.

Gospođa Scito se rodila 1895. u Otrantu u Italiji, gdje hara velika malaria. Pa i nju je mučila. Zato je morala uzimati kinin. Kad se udala, preselila se u Speziu. Dijete joj je odmah po porodu umrlo. Šest dana po porodu je i nju uhvatila groznica. U bolnici su je pregledali prof. Tori, dr. Della Torre, dr. Borrachia i dr. Paita. Svi su ustanovili, da ima unutarnje zapaljenje i vodenu bolest. Više puta su joj vadili vodu, skupa su joj uzeli kakvih 100 l vode. Šest godina se morala tako liječiti. Ostala je sasvim iscrpljena i oslabljena.

Ostala joj je jedina nada Lurd. Doista, 6. rujna 1935. s talijanskim hodočašćem je došla. Iza svakoga kupanja se osjećala lakšom. Vode je nestalo i bol je uginula. 11. rujna su je pregledali francuski i drugi liječnici i konstatali, da je njezino stanje mnogo poboljšano.

4. rujna 1937. se gospođa predstavila u Bureau des Constataions u Lurdu. Liječnička komisija je ustanovila, da su svi njezini organi u potpunom redu. Svi prvašnji znakovi bolesti su nestali. Liječnički ured je izjavio: »Okolnosti, u kojima se izvršilo to ozdravljenje, isključuje svaku misao na kakvo naravno ozdravljenje«.

ZIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 13. III.: **Druga korizmena nedjelja** (Pačista). — **Sv. Nicelore**, biskup carigradski. Bio je neustrašiv u obrani štovanja sv. slike. Toga radi i bi prognan u prognostvo, gdje je i završio život u najvećoj boli.

Ponedjeljak, 14. III.: **Sv. Majilda**. Bila je kneževskoga roda. Kao kraljica i žena nje-mačkoga kralja Henrika isključila se u ljubavi prema Bogu i iskrenjenu. Poslije smrti muža otiđe u samostan, gdje je preminula na glasu svetosti.

Utorak, 15. III.: **Sv. Longin**, vojnik, koji je probo Kristove grudi, a kasnije se obratio

i umro mučeničkom smrću u Cezareji Kapadokskoj.

Srijeda, 16. III.: **Sv. Cirijak**. Podnio je mučeničku smrt u Rimu, pošto je bio izban i vrelom paklinom zaliven.

Celvtiak, 17. III.: **Sv. Patricij**, apostol Irske Umro je g. 460.

Petak, 18. III.: **Sv. Ciril jeruzalemski**. Živio je u 4. vijeku i bio je jeruzalemski biskup. Istaknuo se kao neustrašivi branič pravovjerna.

Subota, 19. III.: **Sv. Josip**, prečisti zaručnik Bl. Djevice i hranitelj Isusa Krista. Živi je primjer, uzor i zaštitnik sviju radnika. Zaštitnik je i čitave Crkve, sv. čistoće i dobre smrti.

Druga korizmena nedjelja

Čitanje poslanice bl. Pavla Apostola Solunjanima (I 4, 1—7): — Broćol Molimo vas i zaklinjemo u Gospodinu Isusu, kao što naučiste od nas, kako vam treba živjeti i ugadati Bogu, pa tako i živite da što većma napredujete. Jer znate kakove sam vam zapovijedi dao po Gospodinu Isusu. Jer je ovo volja Božja: posvećenje vaše, da se čuvate od bludnosti i da svaki od vas znade držati tijelo svoje u posvećenju i poštenju; a ne u strasljivoj požudji kao i nezabobščići koji ne poznaju Boga; da niko ne nadiliri i ne izigra u trgovini brata svojega, jer je Gospodin osvjetnik za sve to, kao što vam i prije kazasmo i posvjedočismo. Jer nas Bog nije pozvao na nečistoću, nego na svetost: u Kristu Isusu Gospodinu našem.

† Slijedi sv. Evanđelje po Mateju (17, 1—9). — U ono vrijeme uze Isus sa sobom Petra i Jakova i Ivana i povede ih na visoku goru nasamo, i preobrazi se pred njima. I zasja lice Njegovo kao sunce, a haljine Njegove postadoše kao snijeg. I gle, ukazaše im se Mojsije i Ilija govoreći s Njime. A Petar odgovarajući reče Isusu: »Gospodine, dobro nam je ovdje biti; ako hoćeš, učini čemo ovdje tri šatora, Tebi jedan, Mojsiju jedan, a Iliji jedan!« Dok on još govorao, gle, sjajan oblak ih zakloni i gle, glas iz oblaka govoreći: Ovo je Sin moj ljubljeni, u kome sam se dobro nasladio, Njega slušajte! Kad to čuše učenci, padoše ničice i silno se prepadoše. I pristupivši Isus dotakne ih se i reče im: »Ustanite, nemojte se bojati!« A oni podignuvši oči svoje nikoga ne vidješe to jamoga Isusa. I silazeći s gore zapovjedi im Isus: »Nikome ne kazujte što ste vidjeli, dok Sin čovječanski ne uskrsne od mrtvih!«

PREDIGRA USKRSNOGA SLAVLJA

Ovoga tjedna liturgija nastavlja svoje djelo čudoredne obnove, da u nama obnovi sliku Božju. Jučerašnja sveta Misa pokazivala nam je našega božanskog Spasitelja u moru svijetla. Danas nam Evanđelje k tomu pri-

značilo svršetak pravoslavlja u državi. No zbiljski temelji takvog pravoslavnog otpora protiv pravnog i obvezatnog uređenja katolicizma u državi su sasvim drugi negoli u opasnosti za pravoslavlje. Treba ih naime fražiti u neprijateljstvu službenog pravoslavlja protiv katolicizma, kojem su već nekoliko godina nakon smrti patrijarha Dimitrija g. 1930 prožeti najviši predstavnici pravoslavne hijerarhije. Ako je prije taj skromni patrijarh zastupao mišljenje o zajedničkim nastupima kršćanskih crkava, pod pokojnim patrijarhom Varnayom dobili su prevlast oni srpski bogoslovci, koji su se utekli ruskoj filozofiji slavenofila i ruskom »mesijanstvu«, koji je vjerovao, da je jedini religiozni oblik Slavena — pravoslavlje, te su tako preuzeli mišljenje, da se katolicizam ne uključuje u jugoslavstvu. Ta struja stupila je javno u protukatoličku ofenzivu te nastupila proti tešnjama sporazuma s katoličkom Crkvom, koji se očituje u obliku konkordata, kako si ga je zamislio još pokojni Kralj. U trenutku, kad je konkordat došao pred parlament, ta je struja sa svom silom navela na svoje vjernike i posegla za

kazuje preobraženje Gospodinovo, kao predigrú uskrsnoga slavlja.

Nedjelja iza korizmenih kvatara nije imala svoje liturgije u prvo doba. No kad su obredi, koji su se obavljali u subotu navečer, bili preneseni na subotu ujutro, uzeli su za Misu nedjelje tekstovi Misa prvoga korizmenog tjedna. Današnja Misa predlaže nam na razmišljanje tri glavne misli: 1. žarko »Iz dubina« (od Početna pjesme pa do Skupne molitve); 2. glas odozgo, koji zove k visinama (Poslanica i Evanđelje); 3. radosni posluš (Prikazna i Priečna pjesma). Poslanica uči nas putu, kojim ćemo doći do Preobraženja: »Volja je Božja, da budete sveti«. Put kojim ćemo to postići, je opsluživanje Božjih zapovijedi: čiste ruke, čisto srce!

Raditi ispravno

Tokom ovoga tjedna u Breviru Crkva nas upoznaje s patrijarhom Jakovom. Ezav, prvorođeni sin Izakov, postaje nedostojan prava prvenstva. Zato Bog izabire Jakova, drugorođenog sina, da bude otac izraelskom narodu. Ipak treba osuditi djelo Rebeke i Jakova, kojim su prevarili Izaka. Bogu nijesu potrebite stampuice, da dođe do svoje svrhe. Zato grijeh Rebeke i Jakova skrivio je i donio velike boli i zla njihovoj kući te ga je Jakov okajao i ispašao teškim i velikim kušnjama.

Na obranu Božje časti!

Što se učinilo u »Tjednu protiv psosti« po našim župama? Ražanac

U našoj župi »Tjedan protiv psosti« obavio se ovako:

2. I. upr. župe vč. don Roman Lukin održao je propovijed o pogrdivanju sv. Imena Božjega i najavio vjernicima ovaj Tjedan.

9. I. naš vč. upr. župe propovijedao je preko obiju sv. Misa i popodne protiv psosti.

10. I. održan je sastanak »Trećega Rada sv. Franje«, na komu je naš vč. upravitelj župe održao propovijed protiv psosti. Zaključeno je: javno ukoriti psovače, a članove psovače isključiti.

11. I. održan je sastanak društva »Kćeri Marijine«. Zaključeno je, da će kroz cijeli mjesec moliti za psovače.

12. I. održan je sastanak Križara. Zaključeno je, da će članovi Braštva poduzeti sve mjere, da se u njihovoj kući i komšiluku

sredstvima, koji nijesu bila umjesna. i ako su u posljednjima bila efektna i upaljiva.

Sada je izašla kod nas posebna brošura »Borba srpske crkve«, u kojoj je poznavalac prilika jugoslavenskoga i ruskoga pravoslavlja skupio najočividnije dokumente te pravoslavne ofenzive u razvojnoj perspektivi, međusobno ih uzročno povežao te tako pokušao rastumačiti borbu srpske crkve u zadnjem sukobu glede konkordata. U pojedinim poglavljima analizira stanovište srpske crkve prema katolicizmu u prvom desetljeću iza prevrata te početke nove protukatoličke borbené struje episkopa Nikolaja Velimirovića i dra Popovića, koja pak tada još nije imala terena. No dokora po nastupu patrijarha Varnave taj duh protukatoličkog neprijateljstva došao je do izražaja u službenoj uskrsnoj poslanici g. 1931., kojom pak radi tadašnjih cenzurskih propisa nije bilo moguće polemizirati, i ako je pobudila proteste. Sve više su se množili glasovi proti katoličkoj Crkvi, koji su proizlazili iz neke nove bogoslovne filozofije uzete iz ruskoga bogoslovlja (Homjakov, Dostojevski »Veliki inkvi-

odstrani grdna psost, a svaki član, koji opsuje, bili društveno kažnjeni i isključeni.

13.—16. I. bio je svečani blagoslov s pokorničkim molitvama, s propovijedi svake večeri, psalom »Smiluj mi se«, općim ispitom savjesti po sv. Alfonsu Liguori (kao rekolekcijom) i jednosatnim klanjanjem pred izloženim Svetotajstvom.

Narod se odazvao u odličnom broju, osobito zadnja 3 dana.

Prvić Luka

Prema naredbi preč. Ordinarijata održao se i u našoj župi »Tjedan protiv psosti« na slijedeći način:

U nedjelju 9. I. mj. žup. vikar vč. o. Sebastijan Lončar obavijestio je svoje župljane i rastumačio im ukralko svrhu ovoga »Tjedna protiv psosti« te ih sve pozvao, napose članove i članice raznih braćovština i društava, da kroz ovaj Tjedan pristupe sv. sakramentima, te porade u svojim obiteljima i svojoj bližjoj okolini, da se što manje vrieda sv. Ime Božje.

Svake je večeri kroz ovaj Tjedan održan blagoslov, pod kojim se molila Gospina krunica, litanije Imena Isusova, molitva pomirnice Presv. Srcu Isusovom i 5 Oč., Zdr. M. i Sl. Ocu kao nadoknada za nebrojene psovke.

U subotu naveče i u nedjelju ujutro mnogi su vjernici, većinom ženske, pristupili sv. sakramentima ispovijedi i pričesti. Preko pjevanje sv. Mise održana je propovijed o psosti. Poslije podne bilo je izloženo Svetotajstvo od 3-5 s. Prvi sat su vjernici, u priličnom broju, obavljali klanjanje svaki za se, dok je od 4 do 5 s. bilo zajedničko klanjanje. Pjevao se i psalam »Pomiluj me, Bože«. Klanjanje je završeno sa svečanim blagoslovom. Time je zaključen »Tjedan proti psosti«.

Križaričke vijesti

ODRŽANI TEČAJEVI. 31. I. te 1. i 2. II. održan je tečaj u Karlovcu za radnice i učenice, a vodila ga je s. M. Labaš. — 1.— II. održan je tečaj u Okučanima pod vodstvom s. M. Dugački. — Istih dana održan je tečaj u Moravču pod vodstvom s. I. Dukupil.

NOVA DRUŠTVA osnovana su u: Kordriču i ĐKS II. u Osijeku (đakovačka biskupija); Potočanima i Zepču (vrhbosenska biskupija); Zlarinu (šibenska biskupija); Ličkom Ribniku (Veljoj Luci (plitska biskupija).

OKRUŽNI VJESNIK. Posjet društva: Društvo u Skradinu 5. i 6. III. posjetile su ss. Tomičić M. i Bakija M. — Naša uskrsna propaganda. Sestre! Evo nas opet u korizmi. Prošle godine su mnoga naša društva za vrijeme korizme razvila vrlo lijepu uskrsnu propagandu, pak je bilo i uspjeha. Sada je opet naša sveta dužnost, da se svim žarom, svoga križaričkog apostolata dademo na posao, i to sve, sva naša društva. Do Uskrsa nastojmo što više ljudi dovesti ispovijedaonici i pričesnom stolu. U tu svrhu svi odborici neka odmah održe sjednicu i dogovore se, kako će to u pojedinostima učiniti. Razborito razdijelile uloge, vodile računa o posebnim prilikama vašega mjesta, pak se svom dušom bacite na ovaj sveti posao. Pri svemu tome ne zaboravite na molitvu, koja je svako glavni uvjet uspjeha. Iza Uskrsa obradujte nas opširnim izvještajima o uspjehu vašega rada i nastojanja.

U ENGLESKOJ ima 24 milijuna muškaraca, a žena 25 milijuna.

Podlistak

Borba srpske crkve (napisao O. B. Ljubljana 1938, Str. 60)

Ljubljanski »Slovenec« od 16. II. t. g. u podlistku donio je ovaj prikaz, koji radi njegove aktuelnosti prenosi-mo u cijelosti:

»Sva Jugoslavija je bila nedavno svjedokom velike borbe za konkordat, koja je razjarila najšire redove naroda i dovela državu u velike poteškoće. Ta borci proti konkordatu zvali su čak u pomoć čitavo inozemstvo te istupili u društvu s političkom opozicijom na ulicu. Njihovi crkveni vođe posegli su za najgorim crkvenim kaznama protiv onih, koji su spremali »konkordat« sporazum s katoličkom Crkvom, koji su glasovali za konkordat, dotično se ustegli od glasovanja. Tako oštro stupa crkva u ofenzivu samo u slučaju, kada joj je bistveno ugrožen opstanak. Iz svega toga mogao bi neko zaključiti, da je konkordat u Jugoslaviji bio naperen protiv pravoslavlja, i to tako silno, da bi to

zitor«, kako dokazuje pisac s velikom bogoslovnom erudicijom u posebnom poglavlju. Tu misaonost, koja je bila izgrađena za drukčije doba i drukčije prilike, neorganski su prenijeli u našu državu. Samo pod izlikom takvoga jugoslavenskog pravoslavnog mesijanstva bio je moguć takav otpor, koji je nastao pri borbi za konkordat koja po taktici kao ni misaonosti nema oslonu ni u kršćanstvu ni u kulturnosti, još manje pak doprinosi miru u državi te ta borba faktično je ne samo protudržavna, već i protunarodna. Sve to kuša protumačiti ova brošura, koja objašnjava mnogokoje tajne u toj borbi i otkriva nam pogled u zakulisje vodstva pravoslavlja u našoj državi. Svima, koji su pratili protukonkordatsku borbu, taj spis, koji je pisan s velikim bogoslovnim znanjem i poznavanjem prilika, naravno će zorno pokazati najviše uzroke čudnoga nastupa takvog pravoslavlja, koji po nekoj pogriješnoj koncepciji struje proti bez-zdrudžili sve kršćansko-boštvo, koje danas svijetom. — Cijena 8 din.«

Širom svijeta

TRI NOVA SVECA ZA USKRS. Prema vijestima iz Vatikana na sam Uskrs sv. Otac Pavao poglasio je tri nova sveca: bl. Andriju Bobola, poljskog isusovca, koji je umro općeničkom smrću od Kozaka; brata Salvadora de Horta, španjolskoga franjevca, i Ivana Leonardi, talijanskoga svećenika, osnivača Družbe Majke Božje.

UMORSTVO SVEĆENIKA NA PROPOVEDAONICI. U selu Lubovu kraj Poznania jedan istaknuti komunistički ustrijelio je jednoga svećenika u času, kad se on popeo na propovijedaonicu, da održi propovijed. Počeo je toga se ubojica popeo na propovijedaonicu i uskliknuo: »Živio komunizam! Učinio sam ovo djelo za komunizam! Ogorčen narod je tada napadao zgrabio i izručio policiji, koja je poapsila još i više sukrišćenika. Ispostavilo se naime, da je ovo grozno umorstvo bilo zaključeno na sjednici najvećne komunističke organizacije, jer im je svojim kapitalnim radom mnogo ometan rad.

PET PUTA BRŽI OD EKSPRESA. Novi dvomotorni njemački aeroplan tvornice Heinkel razvija u zraku srednju brzinu od 324 kilometra u satu. Zračan promet je sada prosječno pet puta brži od brzih vlakova, a u sigurnosti ne zaostaje također nimalo. Vije daleko dan, kad će zračni promet biti običan, jeftin i posve bespogibeljan na svim putovanjima i za šire slojeve.

SAVREMENI APOSTOLAT. U Rimu postoji udruženje svjetovnjaka za pripomoć svećenstvu u katekizaciji, u kojemu je zabilježeno 155 katehista. Oni su među ostalim spremili i 3500 rimskih dječaka i djevojčica za prvu sv. pričest.

PLEMENITA OSTAVŠTINA. Jedna gospođa iz Knigsbridgea u Engleskoj ostavila je sporu preko tri milijuna dinara za različite katoličke ustanove. I onaj dao imetka, što je ostavila svojoj sestri, mora iza smrti doći da prede u ruke Crkve za dobre svrhe. Zašto ovakvih ostavština ne bi bilo i kod nas?

Brana duše

»ZRCALO BEZ LJAGE«. Do konca oltujka izlaze svibanjske propovijedi od dr. Stanka Petrova, bivšeg provincijala i profesora franj. gimnazije u Sinju, pod naslovom: »Zrcalo bez ljage«. Priznati hrvatski književnik, naš odlični suradnik i pjesnik Gospin pjesnik F. S. Milovanov, pošto je za punih dvadeset i pet godina po raznim dalmatinskim gradovima i varošima zanosio Marijina štovaoća slatkim svibanjskim propovijedima o Mariji, evo sada te svoje propovijedi objavljuje u posebnoj knjizi pod naslovom: »Zrcalo bez ljage«. Uprava glasnika »Gospa Sinjska« izdaje te propovijedi kao treću knjigu svoje knjižnice, da svima Marijinim štovaoćima dade priliku da se upoznaju sa životom i krepostima zajedničke nam nebeske Majke i Zaštitnice. Ove su propovijedi, u prvom redu, udešene za večernje pobožnosti kroz svibanj, ali će one odlično poslužiti braći svećenicima i za svaku propovijed o Gospi preko godine. A i obični vjernici čitajući ih sa ugodnošću i na veliku duhovnu korist. Knjiga se štampa na lijepom papiru, imaće oko 140 strana, a stoji dinara 15, više 1 dinar za poštarinu. Požurite se s narudžbom, jer je naklada ograničena radi današnjih teških prilika. Knjigu ćete najjednostavnije i najjeftinije naručiti, ako nam čekom glasnika »Gospa Sinjska« pošaljete din 16 i na poleđici napišete da je to za knjigu »Zrcalo bez ljage«. Ko nema našega čeka, neka za 25 para kupi na pošti običnu čekovnu uplatnicu i na njoj napiše naš čekovni broj 4205 i naslov: »Glasnik Gospa Sinjska« — Sinj. Narudžbe prima: Uprava Glasnika »Gospa Sinjska« — Sinj.

JERONIMSK PROSVJETNI LIST »ZLATNO KLASJE« broj 2, za ožujak o. g., izašao je s ovim sadržajem: »Uvijek jedan korak naprijed od urednika, Dr. Fran Milobar« »Nešto malo o pravcu«, Stjepan Gorupić »Što Bog da i sreća junčaka«, Ferdo Rožić »Užarena kruna«, Dr. Božidar Široja »Pučki muzički instrumenti kod Hrvata«, Dr. F. R. »Rat u Palestini i što znači taj rat«, Dr. Ilija Seder »Seljak sam svoj odvjetnik na sudu«. »Nedjeljko Subotić« »Tratorka«, Dr. Marko Močak »Sunce tjera strojeve«, Dr. Ferdo Rožić »Kako je postala ova naša zemlja«, ing. Ivo Krnić »Vilina kosa«, vodič po Božjoj izložbi od urednika. — »Zlatno Klasje« izlazi šest puta godišnje. Pretplata mu je na godinu Din. 10, pojedini broj stoji Din. 1.50. Naručuje se na naslov: Zagreb, Trg Kr. Tomislava 21.

OSNOVNA DOGMA BOLJŠEVIZMA

Ko želi i sprema novi svjetski rat?

Još nam nijesu zacijelile ljute rane od prošloga svjetskog rata. Živi smo svjedoci posljedica toga rata. Mnoga današnja zla samo su posljedica toga. A uza sve to ima ih, koji spremaju i koji se vesele novom klanju.

Nijedna se država na svijetu ne brine toliko za besposlene, za bijedne, za zdravu prosvjetu i narodno zdravlje, koliko za oboružavanje. Društvo Naroda je izdalo službeno izvješće, u kojemu se konstatira, da se god. 1937. potrošilo 550 milijarda Din. za oboružavanje. A moramo znati povrh toga, da nijedna država nikada ne kaže svu istinu, nego veliki dio toga prešuti.

Moderno oružje je veoma skupo. Tako na pr. jedna teška granata stoji do 20 hiljada Din. Zar to nije ogromni izdatak? I usprkos svega toga, ljudi žele, traže rat.

Neki kažu, da je sadašnji položaj u svijetu jednak onomu iz god. 1914. i da stojimo na pragu novoga svjetskog klanja. Odnosaj pojedinih država je svakoga dana nesnošljiviji. U svijetu vlada velika napetost između političkih ideologija, između ogromnih gospodarskih interesa, između pojedinih nacionalnih sila, koje su uvjerenе, da žele jedna drugu napasti.

Jedina zapreka novom svjetskom ratu je strah pred ratom. Beneš baš zato što postojno drži, da će se sve napetosti i interesi riješiti na mirni način. Prošle dane smo čitali izjavu francuskoga poslanika u Berlinu Ponceta, koji je izjavio, da nijedan pametan čovjek i nijedna sila na svijetu ne sumnja, da budući rat ne bi imao više ni pobjednika ni poraženih, nego da bi svi bili poraženi i da bi mir tek onda zavladao, kad bi bilo porušeno sve do temelja, što mi danas zovemo blagostanjem i kulturom.

Sovjetska Rusija i svi njezini svjetski simpatizeri — razne pučke fronte — alarmiraju i govore o sutrašnjem neizbježivom ratu. Svi oni žele rat i tvrde, da su sve buržoazijske zemlje pripravne za rat, i to protiv Rusije. To je već davno prije govorio Lenjin, a to ponavlja danas i »svemoćni« i krvoločni Staljin. Sjetimo se samo nekoliko zlonamjernih vijesti, koje su Sovjeti raširili po Evropi, da izazovu nenadani rat:

Najprije u siječnju 1937. njihova vijest o iskrcavanju njemačkih četa u Španjolskom Maroku. Zatim 30. svibnja 1937. napadaj dvaju ruskih aviona, koji su bili u službi revolucionarne vlade, na njemački ratni brod »Deutschland«. Nakon toga kriva obavijest, da su se talijanske čete iskrcale na Majorci.

Ovo je sve izazov Rusije za rat među kapitalističkim državama u Evropi, koji bi bio potrebna predigra za svjetsku revoluciju. Bivši predsjednik Francuske Flandin izjavio je na nekoj skupštini, da će ih prijateljstvo sovjetsko

Najnovije iz Rusije

Procesi proti vođama komunizma

Prošle godine smo pažljivo čitali neistinita izvješća o sudbenim procesima dojučerašnjih vođa. I ovaj zadnji proces u Moskvi, koji još traje, vrši se proti uglednim dojučerašnjim ideolozima. Staljin je hlio da opet doživi u god. 1938. neke nove momente u svojoj krvavoj vladavini. On mora izabrati ova nasilna sredstva. Diktator ili bolje reći tirani utječe se s vremenom na vrijeme silovitim djelima, da se održe na vlasti. Boje se same svoje sjene.

Povodom ovoga procesa zgraža se cijeli kulturni svijet pa i sami ljevičari. Optuženi su bili do jučer prvaci stranke i režima i samo radi toga sjede na optuženičkoj klupi, jer su sumnjivi azijatu Staljinu. Generali mnogi su već pali i još uvijek padaju, bez suda, i to samo radi toga, jer su priječili, da vojska bude podvrgnuta stranci.

Cudna je igra, da svi priznaju i pretjerano sami sebe optužuju, tako da sile publiku na smijeh. Optuženi sami sebe optužuju. Optuženik Ivanov, bivši ministar za drvenu industriju, prvi je kome se priblika smije radi pretjeranog samooptuživanja. Jedino Buharin diskutira s državnim odvjetnikom. Dvadeset i jedan visoki funkcioner optuženi su kao fašistički špijuni, kao oni, koji će oćipiti pojedine dije-

ske Rusije dovesti do novoga krvavog rata.

Staljin je stari poganski bog Janus s dva lica. Njegove izjave, koje zadnje vrijeme često daje, o tome nam jasno govore, da je neiskren prema svijetu, a iskren sebi i svojoj ideologiji. Koji put čitamo njegovu izjavu, kojoj objektivni posmatrač ne može vjerovati. Poznatom novinaru Roy Howardu je izjavio, da sovjetska Unija nema nikakvih svjetsko-revolucionarnih nacrti i namjera, kao što joj se nepravredno predbacuje te je dokazivanje onih, koji sovjete na taj način kleveću, nazvao »tragikomično nespozumijevanje«. Po ovoj bi izjavi izgledalo, kao da se gosp. Staljin odrekao svoga prvašnjeg vojničkog integralnog komunizma.

No najnovija izjava »cara« iz Kremlja nas je razočarala ili još bolje uvjerila, da je on ostao uvijek vjieran glavnoj misli komunizma, a to je svjetska revolucija ili uništenje svega. 13. pr. mj. je naime u moskovskoj »Pravdi« objelodanio pismo, upravljeno nekom vođi »Komsomola« (radnička organizacija) Ivanu Ivanoviću. Ovo pismo ruši i baca u pepeo sve njegove prijašnje izjave i svih njegovih prijatelja po svijetu, koje uzdižu i veličaju toliko njihov »demokratizam«. U tom pismu govori, da je rat između Sovjetske Unije i kapitalističkih država neizbježiv. Ta će borba donijeti potpunju pobjedu socijalizmu. Sovjetska Unija i sve međunarodne radničke organizacije moraju usredotočiti sve svoje napore da proletarijat dođe do konačne pobjede. Crvena armada — govori Staljin — je samo oružje boljševizma pri tom njegovom naporu. Ciljeli svjetski komunizam treba mobilizirati. Svjetska revolucija je i ostaje — nadodaje Staljin — osnovna dogma boljševizma. Radi toga treba mornaricu i avijatiku povećati do najveće mjere i narod se mora pripremiti, da bude spreman za napadaj. Staljin zaključuje svoje pismo pozivom na svjetski proletarijat, da pomogne Moskvu. Taj trud će biti njima naplaćen uvadanjem sovjetskoga režima na cijelom svijetu.

Ovo nešto drukčije zvuči, nego vječno vikanje Toresa, šefa komunističke stranke u Francuskoj, koji traži kruha, mira i slobode. Zar ćemo naprijed moći vjerovati svim prijateljima sovjeta, da između njih i Staljina nema nikakve veze. Staljin dakle govori pred cijelim svijetom, da mora vladati prava solidarnost što se tiče i cilja i sredstava za pobjedu komunizma u svijetu.

Ovim nam je cilj komunizma potpuno poznat i drukčiji izgleda negoli nazad dvije godine, kada je gosp. Staljin poslao Židova Litvinova u Ženevu, da pretstavlja »demokratsku« i »miroljubivu« Rusiju.

R. in D.

svijeta. Proces je počeo ludak, kome je sudbina dala vlast u ruke. Taj čovjek pada iz časa u čas u ludilo.

U istom socijalističkom »Populaire« ministar Faure piše, da na optuženičku klupu dolaze maršali, generali, admirali i diplomate, pa je upravo nepojmljivo, kako ih mogu optuživati zbog neke veleizdaje. Prema mišljenju Faure-a to je znak ludila. Prošle godine ih je palo oko 4 hiljade, a ove godine. Bog zna koliko?

Ovaj će proces otvoriti mnogima oči, te će se uvjeriti kako mnogi zlorabe riječ »demokracija«, a nijesu dostojni ni da je izuste. R. in

KAKO POSTUPAJU U SOVJETSKOJ TAMNICI?

Na optuženičkoj klupi sjedi u moskovskom procesu u Krestinski, najbolji diplomata Sovjetske Rusije, desna ruka Litvinova, bivši ruski poslanik u Berlinu. Optužen je, da je bio u službi drugih država.

Prvi dan rasprave izjavio je, da je sve najgora i najsramočnija laž, što ga optužuju, a drugi dan, čitamo u novinama, da je priznao sve, za što ga terče.

Poljske novine iznašaju razlog tome: Odveli su ga nakon prvoga dana rasprave, na kojoj je tvrdio, da je nevin u zloglasnu tamnicu Ljubljanku. Svukli su ga i oko pola noći mučili svakakvim mukama. Soba je imala toplinu od 50 stupnjeva Celsiusove topline, a četiri jaka reflektora su mu svijetlila u oči. Krestinski je morao cijelo vrijeme stajati na nogama. Svako pola sata morao je piti pola litre slane vode, koju je morao svu popiti. Nalo su mu pokazivali najgroznije slike mučenja. Oči nije smio zatvarati.

To su muke nepodnosive. Po ponoći su došli krvokol Ježov, šef tajne policije, i Višinski, državni odvjetnik Sovjetske Rusije. Ostali su jednu uru. Slušali su, kako je Krestinski kričao i zvao pomoć. Nalo su Krestinskoga odveli u drugu prostoriju. Bio je strašno satrven i izgledao je kao ludak. Liječnik tamnice morao mu je dati injekcije. Izgledao je, kao da je stariji od jučer za 20 godina. Glava mu je padala na prsa.

Zalim su ga odveli u sudnicu i tamo je sve »priznao«. Ovo su donijele i same ljevičarske novine u Parizu i sve naše novine.

Lijepa je ovo »sloboda« i »demokracija«!

UAPSEN I STARI SPECIJALISTA ZA SRČANE BOLESTI PLATNJEVI! — A ZAŠTO?

Optužuju ovog sovjetskoga specijalistu, da je otrovao pisca Maksima Gorkoga. A istina je obratno.

Gorkomu su se zgadila sva zločinstva Staljina. Gorki je nastojao, da spasi nevine žrtve od terora. Tako je radio za procesa Kamenjeva. Od toga ga je Staljin zamrzio — i nakon toga Gorki je umro.

Staljin okrivljuje Platnjeva, da je otrovao Gorkoga. Taj Platnev je zadnji lenjinovac, koji uopće nije sposoban za zločin. Ovaj čovjek uživa u Evropi velik glas i simpatije i kao čovjek i kao specijalista.

Nije ni čudo, da same ljevičarske novine pišu da u Rusiji vlada ludak.

STALJIN POLUDIO

Neke engleske novine pišu, da je Staljin poludio i da Kremlj čuva njegova gerda, potpuno oboružana. A članovi tajne policije svakoga po Moskvi pregledavaju.

Naši dopisi

Olib

Papin dan. Kako po svim župama naših dviju biskupija, tako se i u našoj župi 6. II. t. g. proslavio najsvetiji Papin dan. Članovi i članice naših društava pristupili su toga dana zajednički na sv. Pričest. U crkvi preko sv. Mise govorio je vlč. župnik don J. Luža, a Papinstvu, dok je kod svečanoga sastanka Križara govorio o temi »Papa i Hrvati«, 27. II. t. g. naši Križari dali su svoju akademiju u čast sv. Oca. Program je bio biran. Proslav, koji je održao g. Cukar Kazimir, djelovao je silno. Napomenuo je nastojanje i brigu sv. Oca oko općenitog mira i dobrostanja ljudi. Spomenuo je njegovu ljubav oko katoličke Akcije, u koju zove sve i pomoću koje će se doći do pobjede. Pozvao je našu mladež obojega spola na suradnju oko proširenja kraljevstva Božjega. Sama pak drama »Pobjeda nevinosti«, odigrana je odlično, te su time naši Križari opet osvijetlili lice i pokazali se svijesni svoga programa.

Jesam li podmirio pretplatu?

Poklade. Kako svake godine, tako i ove godine bila je običajna maškarađarstvo, koju je narod završio narodnim kolom. I dok se naša mladež ovako okuplja i obnavlja stare običaje, vođena uvijek od svojih ideala, dotle su ono par naših smutljivaca na isti dan uvečer pak cijelu noć sve do 4 sata ujutro plesali, jeli i pili kao nekome za inad. U 2 sata poslije ponoći, dakle na Čistu srijedu, kada su svi svijesni i pravi katolici u svojim domovima, jer poslije ponoći započinje sv. korizma i korizmeni post, oni su se gostili janjetinom. Zalosno je ovo čuti; ali još žalosnije kada se ovo pravi kao za inad — sebi najviše — a najžalosnije kada djeca pripovijedaju, da je jedan od naših prosvjetitelja (valjda po običaju u veselom stanju) janjetinu na vilici zataknjivao u zapučak (žepić) od kapa. — Svijesni Olibljani ovo osuđuju. Naglasiti je, da oni koji ove i ovakve stvari vode u našem mjestu, jesu samo stranci, pomognuti od par naših, koji ne vide kako ovo vodi. Tješi nas činjenica, da već svatko vidi, što su Olibljani, a što pridošli, koji bi htjeli uvađati u naše mjesto tuđe novotarije i tako zasjesti na leđa naroda zavevši za sobom par slijepaca. Ali Olibljani su bili i ostaju katolici i Hrvati, a daleko bile od njih izdajice.

Olibljanin

Sali

USPJELA KRIŽARSKA PRIREDBA

Koncem studenoga prošle godine osnovano je u našem selu Križarsko Bratstvo, na veliku radost nas Saljana, jer smo se poveselili, da će opet naći ona lijepa vremena, kad je naša mladost u orlovskom društvu lijepo i uzorno napredovala.

I zbilja nijesmo se prevarili u svojim nadama. Mladići su jedva dočekali osnutak društva. Odmah ih se upisalo oko 40 redovitih članova te isto toliko starješina i potpornih članova. Svakoga drugog dana imaju sastanak, na kojemu deklamiraju, predavaju, čitaju itd. Svakoga mjeseca imaju zajedničku sv. pričest. Mjesec dana iza osnutka (8. XII.) dali su uspješnu akademiju, kojom su prikazali svoj program, čim su osvojili simpatije i ljudi, koji ih prije nijesu razumijevali.

27. pr. mj. dali su divnu priredbu. Uz par deklamacija, pjevanje i jednu šalu iz vojničkoga života izveli su, na opće zadovoljstvo svih prisutnih, dramu u 5 činova »Matija Gubec« po romanu A. Senoe od Jesiha. Divno su odigrali glavne uloge: M. Maras Matiju Gubca; M. Milić Mogaića; Mladenka Milić Janu, Jurkovu kćerku, i I. Finka župnika Babića. U njihovoj izvedbi bilo je takvih prizora, da se mnogome gledaocu oko orosilo suzama, a osobito, kad je Jana nastupala kao luda, i njen susret s Mogaićem, kao i tragičan svršetak Gupčeve urote. Treba pohvaliti i R. Grandov, koji je igrao slijepoga Jurka; S. Grandov, kao Tahija; Grbina, kao Grmečića; A. Mihića, slugu Tahova, i M. Grandova, kao Alapića. I sporedne uloge izvedene su s osjećajem tako, da je svaki čin bio popraćen dugotrajnim pljeskom, a publika kojom je kuća bila prepuna, razišla se puna udivljenja.

Uspjehu ove priredbe doprinijela je mnogo i estetski uređena pozornica, koju su izradili križarski prijatelji, i ukusan izbor odijela, dobavljenih iz vana.

Nezahvalnost bi bilo ne dati priznanje za cijeli ovaj uspjeh našem župniku vlč. don Antu Strgačiću, koji Križare vodi i koji je uložio mnogo truda, da priredba što bolje uspije.

Križari! Samo ustrajte u vašem korisnom radu za dobrobit našega sela i hrvatskoga naroda.

Saljanin

Skradin

KRIŽARSKI TEČAJ

Od 4. do 6. ožujka održan je križarski tečaj u Skradinu za Skradin i okolicu. Tečaju su prisustvovali izaslanici iz ovih mjesta: Skradin (3), Benkovac (3), Perušić (2), Tješno (2), Piramatovci (1), Dubravice (2) i Sanković (1). Pored toga su Križari iz Skradina prisustvovali, ali ne cijelo vrijeme. Tečaj je započeo sa »Dodi Duše«, koji je uz prigodnu propovijed obavio duhovnik skradinskih Križara i duhovnik tečaja vlč. don Josip Arnerić, kapelan u Skradinu.

Zatim su slijedila predavanja, kojih je bilo svaki dan 4. Predavanja su bila ova: Cilj križarske organizacije, Destruktivne organizacije u hrvatskom narodu i križarska organizacija, Hrvatski katolički pokret i Ivan Merz, Socijalno pitanje, Kroz povijest, Uvjeti napretka križarskog pokreta, Bog slo-

Za sve one koje zanima

XXXIV. međunarodni euharistijski kongres u Budimpešti

Primamo od Stalnog odbora Euh. kongresa u Jugoslaviji slijedeća obavještenja:

1. Po novinama se raznijela vijest, da će na XXXIV Međun. Euh. Kongres u Budimpešti biti Esperanto službeni jezik, u kojemu će se voditi rasprave itd. To je posve izmišljeno. Prema statutima, odobrenim od crkvene vlasti za Međunarodne Euh. kongrese, službeni je jezik na tim kongresima uvijek jezik naroda, u kojemu se vode pripreme za takav kongres. U Budimpešti bit će dakle službeni jezik mađarski. Kako je pak mađarski jezik u svijetu malo poznat, to je Centralni odbor za Euh. kongres u Budimpešti odlučio, da će pored mađarskoga jezika biti u službenoj uporabi još francuski, njemački i talijanski jezik. Pored toga uredilo se već, da će svaki narod imati svoju crkvu i svoju dvoranu za svoje pobožnosti, odnosno za svoja javna zborovanja. Hrvatima je dodijeljena Kapucinska crkva, Budapest Fő utca 32 za liturgične funkcije, dvorana »Budai Vigadó«, Bpest, Szilagy Ter 5 za javna zborovanja. Osim toga će svaki narod prigodom velikih zajedničkih svećanih zborovanja nastupiti preko svojih govornika s kratkim govorom u svom jeziku. Samo u

tom slučaju doći će Esperanto do svog izražaja i nigdje drugdje.

2. Veliku zabunu je prouzročila vijest u prospektima, što ih je »Putnik« razaslao, da je na zaključni dan Kongresa u nedjelju 29. svibnja polazak vlakova iz Budimpešte određen u 6.30 s. uvečer. Prema kongresnom programu naime počinje velika teoforična procesija u 4 s. poslije podne. Ciljava se ta zaključna svečanost ne će stalno završiti prije 8 s. uveče i kad bi tako bilo, morali bi hodočasnici jednostavno najljepši dio Kongresa napustiti i bježati na kolo-dvore, da uhvate svoje vlakove. Međutim se interveniralo kod Ministarstva Unutrašnjih poslova i odanle je dana 25. veljače došlo službeno saopćenje, da je po srijedi samo nespornizam, ako je »Putnik« polazak vlakova postavio u 6.30 s. uveče. Vlakovi će odlaziti kasnije u noći od 29. na 30. svibnja. Ministarstvo zahtijeva samo to, da hodočasnici ne ostanu 30. svibnja u Budimpešti, kad se u tome gradu vrši velika jubilara svečanost 900-godišnjice smrti sv. Stjepana Kralja. — »Putnik« je već obećao, da će za polazak vlakova odrediti kasnije doba tako, da ne će vlakovi iz Budimpešte otići prije 11 s. noću.

Život Šibenika

BISKUP OTPUTOVAO U RIM. U prošli ponedjeljak preuzv. biskup službeno je otputovao u Vatikanski Grad, da izvjesti sv. Oca Papu o stanju naših dviju biskupija. Ispraćaj preuzv. biskupa bio je tradicionalan i svečan. U 1.30 s. popodne sva zvona sa svih gradskih crkava svečano su zaslavila i najavila vjernicima biskupov odlazak. U katedrali do 1.30 s. bio je sakupljen sav stolni kaptol, počasni kanonici, konsult. ap. administracije, gradski župnici, rektor sjemeništa, samostanski propovjednik, sav svjetovni i redovni kler i svi pitomci sjemeništa. Tačno u 1.30 s. napustio je palaču Preuzvišeni i pojavio se u katedrali. Dok se Preuzvišeni klanjao Svetotajstvom Isusu i preporučivao se za put, Zbor sjemeništa na koru pjevao je Rossattijevu »Papiu himnu«. Poslije otpjevanje Papinske himne presvij. prepozit Pian zaželio mu je sretan put u ime klera i vjernika. Sa suzom u oku među drugim rekao je: »Recite, Preuzvišeni, sv. Ocu — živome Petru, koji ima riječi vječnoga života, da ga u Jugoslaviji mnogi i mnogi ljube, iako ga mnogi i mnogi mrze«. Na riječi presvij. prepozita zahvalio se preuzv. biskup te je obećao da će izručiti pozdrave Sv. Ocu i da će se moliti za sve na grobu Prvak apostolskog. Na koncu podijelio je svima prisutnima biskupski blagoslov. Zatim kroz velika vrata uz pratnju svih prisutnih otišao je na parobrod i u 2 s. otputovao nakon što se izrukovao sa cijelim klerom. Na obali prilikom ispraćaja našao se lijepi broj vjernika i organizovanih katolika. Do Zadra su s njim putovali i ispratili ga preč. g. don A. Radić i vlč. don J. Španić.

† **SARE UD. ŠIMICA.** U subotu 5. t. mj. preminula je u našem gradu Šimica ud. Sare, majka gradskog župnika kanonika Mons. don Ante Šare. Pokojnica je preminula u 76. godini života. Bila je jedna od onih starih naših vrijednih žena, o kojima je riječ, da su nosile tri ugla svoje kuće. U utorak ujutro bio joj je priredjen lijep sprovod. Sprovodu je

ritelj neba i zemlje, Katolička štampa, Naš prosvjetni rad, Duhovni život Križara, Liturgijski pokret, Komunistam, Kršćansko društveno uređenje, Križarstvo obnovni pokret.

Za vrijeme tečaja priredjen je izlet na slapove rijeke Krke. Tečaj je par puta posjetio presvijetli opet skradinski don Stjepan Poljak i župnik Dubravica fra Rafael Romić.

U nedjelju 6. t. mj. priredena je akademija sa slijedećim programom: Križarsku je himnu otvirao tamburaški zbor, slijedio je pozdravni govor i deklamacija, pak poputnica »Hrvatska«, koju je izveo tamburaški zbor, a onda je bila drama u 3 čina »Izdajica« od Alligera, vrlo dobro izvedena od skradinskih Križara.

Ovaj tečaj ima veliku važnost za naš kraj, jer Skradin je izloženo mjesto i sredina svoje okolice, pa uspjeh Križara u Skradinu znači mnogo za sav ovaj kraj. Pouzdano se nadamo, da će ovaj tečaj donijeti uspjeha. Da će skradinski Križari raditi i uspješli, najbolji nam je jamac naš vrijedni kapelan vlč. don Josip Arnerić, koji mnogo žrtvuje za svoje Križare. Bog živil **Križar**

prisustvovao stolni kaptol, brojni svećenici i bogoslovi. Poslije održenja u katedrali smrtni ostanci preneseni su i ukopani na groblju u rodnom Zlarinu. Vrloj pokojnici neka od Gospodina bude obilna plaća, a preč. don Anti i rodbini iskreno saučestje.

KORIZMENI BLAGOSLOV U DOCU biće svakog ponedjeljka u 5.30 s. a ne u 5 kao dosada.

DEVETNICA U ČAST SV. JOSIPA drži se u crkvi sv. Frane svake večeri običnim danom u 6, a nedjeljom u 4.30 s.

POST I NEMRS kroz ovu nedjelju je u srijedu 16. t. mj. i u petak 18 t. mj.

KORIZMENE PROPOVIJEDI drže se u katedrali srijedom i petkom u 7 s., a nedjeljom u 11¼ s. ujutro poslije konventualne sv. Mise.

BLAGDAN SV. JOSIPA slavi se svečano u crkvi sv. Frane u subotu 19. t. mj. Ujutro bit će u 5 s. lekcije. U 6 s. pjevana sv. Misa. Zatim svako pola sata tiha sv. Misa. U 10.30 s. svečana sv. Misa. Popodne u 6 s. propovijed i blagoslov s Presvelim.

POBOŽNOST ZA DOBRU SMRT pred izloženim Svetotajstvom je svakoga korizmenog petka u crkvi sv. Luce u 6 sati naveče. — 18—20 t. mj. bit će u crkvi sv. Luce **trodnevica u čast sv. Benedikta.** U petak 18 t. mj. početi će u 6 s., u subotu 19 t. mj. u 5.30 s., a u nedjelju 20. t. mj. u 4.30 s.

U FOND NAŠEGA LISTA doprinijeli su: Da počaste uspomenu pk. Antice ud. Garković: Don Ante Jagić (Zagreb) Din 100.— Da počaste uspomenu pk. Šimice ud. Šare: Radić Grgo Din 20 i don Ante Radić Din 10.— Uprava harno zahvaljuje.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGA SVIJETA« javljam, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (14—20. III.): za naša mjesna društva, da u svetoj korizmi prestanu sa bučnim zabavama i plesnim vjenčanicama te tim ne ogrježuju se o izričite propise katoličke Crkve. — **Don Ante Radić.**

Iz naših krajeva

Posvećenje kotorskog biskupa. 6. t. mj. uslijedilo je, na najsvečaniji način, posvećenje, novoga kotorskoga biskupa preuzv. Pavla Bulorca. Obred posvećenja obavio je splitski biskup dr Bonafčić uz asistenciju dubrovačkog biskupa dra Carevića i hvarskog biskupa Mons. Pušića. Posvećenju je u ime nuncijature prisustvovao Mons. Pavao Bertoli, vršioc dužnosti nuncija u Beogradu, predstavnici vlasti i društava te veliki broj građana.

Prestali biti članovi sv. Sinoda. Srpsko pravoslavni arhijerejski sabor izdao je sa svoje sjednice od četvrtka 25 pr. mj. ovo saopćenje: »Sveti arhijerejski sabor održao je danas svoju drugu vanrednu sjednicu pod predsjedništvom Nj. Sv. patrijarha Gavrila. Na dnevnom redu bila je izvjava episkopa dalmatinskog g. dra Irineja Đorđevića o razlogu njegovog postupka u vezi s izborom patrijarha, i izvjava mitropolita zagrebačkog g. Dositeja, koji je zamolio sabor, da se današnji članovi svetog sinoda, čiji je on potpredsjednik, zbog zamorenosti razriješe dužnosti, i na njihovo

mjesto izabere novi sinod. Sabor je zablago dao sv. sinodu na dosadanjem radu i po inače dvojici arhijereja članova sinoda — p potpredsjedniku mitropolita zagrebačkog g. I siteju i episkopu dalmatinskog g. dru Irinu — ističe propisan rok kroz dva mjeseca, usv jio je njihove razloge i na njihova mjesta zabrao mitropolita skopskog g. Josifa i ep skopa banatskog g. Vikenlija. — Na kraju p čitan je projekt saborske poslanice vjerni i usvojen.« — Prema tome nijedan od trc ce najžešćih protivnika konkordata nije v član Sv. Sinoda.

Ing. Košulić o narodnom referendumu
Na kotarskom sastanku HSS za vanjski zag bački kotar, održanom u Zagrebu 6. t. mj., s nator ing. Košulić, kao izaslanik predsjedni dra Mačka, u svom govoru među ostalim k zao je i ovo: »Samo u zajednici s narode ima netko prava rješavati opće narodne p bleme. Ne smijemo zaboraviti, da je u p gram HSS izvršen i referendum. I baš taj r ferendum, t. j. pitanje naroda, da svojim g som odlučuje o općim, kulturnim, gospode skim i političkim pitanjima, tražimo, da s vdu provede...«

Križarske vijesti

OKRUŽNI VJESNIK

Duhovne vježbe održane su u Murte ru 10., 11 i 12 II. (vlč. don J. Arnerić), a t čaj 12—13 II. (br. Z. Malić). — **Tečaj** je održan u Skradinu 4, 5 i 6. III. (br. L. Zrdarčić i br. Z. Malić). — Izaslanik okružja p pohodio novoosnovano Bratstvo u Tije snome. — **Razaslane okružnice** o »Socije nom Danu« neka sva bratstva odmah prov du u svojim mjestima tačno po uputama spremaju se za učestvovanje u Šibeniku. O govorite na Okružnici. — **Križarske kape** i o dijela treba nabaviti, jer skoro započinju p slave i kongresi. — **Socijalni dan** moraju s vjesno spremiti sva Bratstva, jer će na svim učestvovati izaslanik. Zato javite unaprije dan priredbe. — **Križarskom disciplinom** nel odbori i svi članovi izvršavaju propise, jer n gradimo mukom i žrtvom novu Božju Hrva skuu.

NOVO KRIŽARSKO BRATSTVO osnovano je u Levanjskoj Varoši (okru je dakovačko).

OSUĐEN RADI SV. PISMA. U boljševičkoj Rusiji osuđen je jedan seljak na 10 godina tamnice zato, što je omladini tu mačio Sveto Pismo.

Javna zahvala

Prigodom smrti moje neprežalje ne majke

ŠIMICE UD. ŠARE

mog anđela čuvara za 31 godine svećeničke službe, primio sam mnogo iskaza prijateljske sućuli.

Ovim izričtem svakome moju najdublju zahvalnost.

Zahvalan sam g. primariusu Dru J. Pasini i g. Dru M. Čičin Šain na pažnji za njezine bolesti. Haran preč kaptolu, braći svećenicima i redovnicima na iskazima bratske ljubavi i na sv. misama koje su otčitali za pokoj njezine duše.

Zahvaljujem mojim dragim nekak župljanima Doca koji su ispratili moju pokojnicu u velikom broju sa župnikom na čelu sve do Zlarina.

Zahvaljujem mojim mještanima njihovu župniku koji su mi pri sprovodu bili pri ruci te iščekali u Zlarinu mrtvo tijelo, sproveli ga i sahranili na vječni počinak.

Svima — koji su mi lično ili pismeno izrazili svoje žalovanje ili otpratili mrtve ostanke do rodnog mi Zlarina ili doprinijeli obol u dobrovoljne svrhe da počaste njezinu uspomenu, — moja trajna blagodarnost!

Plemenita duša moje najmilije roditeljice odvratila im zagovorom kod Boga s onog svijeta!

Šibenik 10 marta 1938.

Don Ante kanonik Šare gradski župnik

DOLAZAK NJEMAČKOG KRSTASA NA JADRAN. Prošlih dana stigao je u grušku luku njemački krstaš „Emden“, koji se nalazi na naučnom putovanju sa 156 kadeta najstarije klase njemačke ratne mornarice. Priredjen mu je svečan i srdačan doček. Na brodu je skupka s posadom i časnici 800 ljudi.